

VÁRAKOZÓK JELENTÉSE ELEMZÉS

2017. 01. 01. ÁLLAPOT SZERINT

Várakozás jellemzői 2017. január 1-én

1. táblázat – Várakozók ellátási forma/típus/altípus szerinti megoszlásai

Színkód 1: narancs = szakosított ellátások, zöld = alapellátások

Színkód 2: világoskék = nagyszámú várakozó összes várakozóban (cc. >= 500), lila = relatív kisszámú várakozó mellett (<500) nagyszámú várakozó 100 férőhelyre számítva (cc. >= 30)

Ellátási forma és típus	ellátás altípus	várakozók száma (fő)	megoszlás összes várakozóban (%)	100 ellátottra jutó várakozók száma (fő)
Ápolást, gondozást nyújtó intézményi ellátás	Fogyatékos személyek otthona	1778	4,8%	13,5
	Hajléktalanok otthona	192	0,5%	43,0
	Idősek otthona	25 646	68,8%	47,6
	Pszichiátriai betegek otthona	2746	7,4%	33,0
	Szenvedélybetegek otthona	410	1,1%	29,3
Átmeneti elhelyezést nyújtó intézményi ellátás	Fogyatékos személyek gondozóháza	72	0,2%	22,5
	Hajléktalan személyek átmeneti szállása	881	2,4%	15,8
	Időskorúak gondozóháza	2285	6,1%	71,0
	Pszichiátriai betegek átmeneti otthona	74	0,2%	73,3
	Szenvedélybetegek átmeneti otthona	19	0,1%	13,9
Lakóotthoni ellátás	Fogyatékos személyek ápoló-gondozó célú lakóotthona	247	0,7%	20,1
	Fogyatékos személyek rehabilitációs célú lakóotthona	32	0,1%	8,3
	Pszichiátriai betegek rehabilitációs célú lakóotthona	9	0,02%	4,3
	Szenvedélybetegek rehabilitációs célú lakóotthona	1	0,003%	1,1
Rehabilitációs intézményi ellátás	Fogyatékos személyek rehabilitációs intézménye	61	0,2%	7,5
	Hajléktalan személyek rehabilitációs intézménye	67	0,2%	27,2
	Pszichiátriai betegek rehabilitációs intézménye	21	0,1%	16,4
	Szenvedélybetegek rehabilitációs intézménye	46	0,1%	8,4
Támogatott lakhatás	Támogatott lakhatás fogyatékos személyek részére	156	0,4%	16,9
	Támogatott lakhatás pszichiátriai betegek részére	189	0,5%	48,2
	Támogatott lakhatás szenvedélybetegek részére	7	0,02%	3,1

Házi segítségnyújtás	Házi segítségnyújtás	528	1,4%	0,5
Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás	Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás	649	1,7%	0,6
Közösségi ellátások	Pszichiátriai betegek részére nyújtott közösségi alapellátás	29	0,1%	0,6
	Szenvedélybetegek részére nyújtott közösségi alapellátás	110	0,3%	2,4
Nappali ellátás	Fogyatékos személyek nappali ellátása	190	0,5%	2,3
	Időskorúak nappali ellátása	201	0,5%	0,5
	Pszichiátriai betegek nappali ellátása	36	0,1%	1,0
	Szenvedélybetegek nappali ellátása	65	0,2%	1,8
Szociális étkeztetés	Szociális étkeztetés	392	1,1%	0,2
Támogató szolgáltatás	Támogató szolgáltatás	113	0,3%	0,1
Összesen			100,0%	

Általánosan igaz, hogy a várakozók többsége a szakosított ellátások bizonyos típusaiban található. Az összes jelentett várakozót figyelembe véve az idősellátás a legdominánsabb várakozói létszámokat tekintve. A várakozók háromnegyede (75,0%) az idősek otthonaiban és az időskorúak gondozóházában lett regisztrálva az adott hónapban. 68,8% pedig ebből az idősek otthonaiban vár bekerülésre. 5% körüli arányokkal mindössze két másik ellátásban találunk várakozókat ezeken kívül: pszichiátriai betegek otthona 7,4%, ill. fogyatékos személyek otthona 4,8%.

Másik lehetőség az elemzésre, ha megnézzük, milyen arányban várakoznak a különböző ellátásokban ismert ellátotti számokhoz képest (100 főre számítva). Ugyanis egyes ellátásokban nem találunk nagyszámú ellátottat, ekképpen pedig nagyszámú várakozóra sem számíthatunk, miközben kis ellátotti számok mellett nagy arányokban találunk szolgáltatásra várakozókat. Ha az ellátottak számához viszonyítjuk a várakozói számokat, az előbbi kép részben átrajzolódik. A legnagyobb várakozói arányokat a pszichiátriai betegek átmeneti otthonában figyelhetünk meg adott hónapban, ahol közel három fő várakozó jut négy fő ellátottra. Nagyban azonos a helyzet az időskorúak gondozóháza esetén is, ahol 100 főre több mint 71 várakozó jut. 50% körüli arányokat mértünk az adott hónapban a támogatott lakhatás pszichiátriai betegek részére, az idősek otthona és a hajléktalanok otthona ellátások esetében. Valamivel kevesebb (30% körüli) értékeket mértünk a hajléktalan személyek rehabilitációs intézményénél, a szenvedélybetegek és a pszichiátriai betegek otthonai esetében. A többi ellátási típusban nem jellemzőek a nagy várakozói arányok az ellátottak számához képest.

Jelentések jellemzői

A jelentések egyik fontos főjellemzője, hogy a szolgáltatók több mint ötöde nem jelent. A nem jelentők főleg az alapellátásokból kerülnek ki (95%), a szakosított ellátások jelentési hajlandósága magasabb, közel teljes. Mindez vélhetően összefügg azzal, hogy az alapellátásokban kevesebb a várakozók száma, sőt nem is minden esetben találhatunk várakozókat,¹ az ily módon kevésbé érintett szolgáltatók pedig könnyebben mulasztják el teljesíteni jelentési kötelezettségüket.

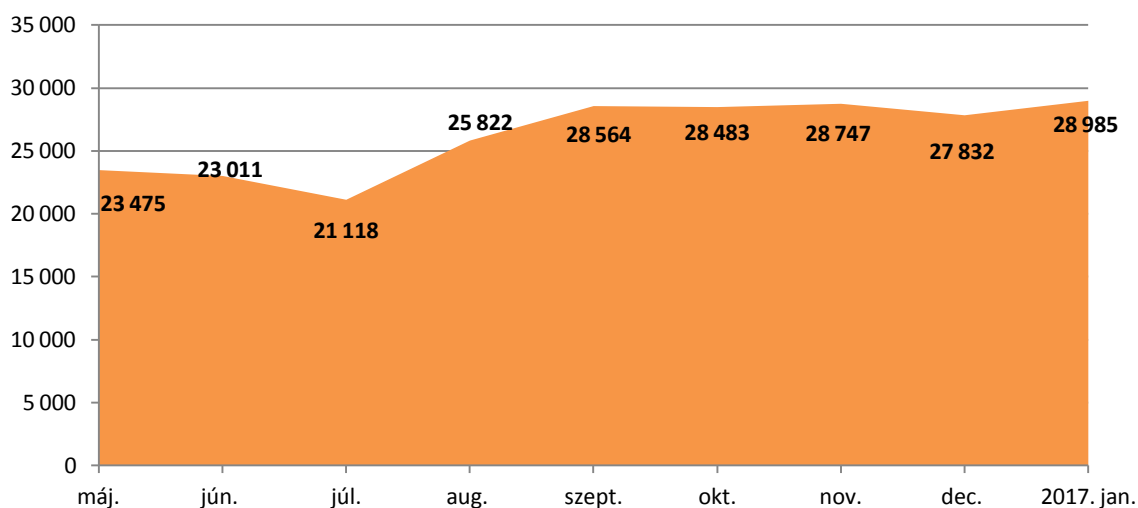
¹ A jelentő alapellátások adatai alapján tudjuk, hogy kb. 90-95%-uk esetén nincsenek várakozók.

2. táblázat – Taj-azonosítóval és Taj nélkül regisztrált várakozók számának alakulása 2016. május–2017. január

Jelentők	máj. fő	jún. fő	júl. fő	aug. fő	szept. fő	okt. fő	nov. fő	dec. fő	2017. jan. fő
Taj-azonosítóval	27 063	27 504	25 061	32 216	34 953	35 692	36 042	34 630	36 426
Taj-azonosító nélkül	622	502	460	788	755	869	822	880	831
összes várakozó (Taj ismétlődésekkel)	27 685	28 006	25 521	33 004	35 708	36 561	36 864	35 510	37 257
tényleges várakozók (Taj ismétlődések nélkül) ²	23 475	23 011	21 118	25 822	28 564	28 483	28 747	27 832	28 985

A tényleges várakozók száma a következőképpen alakult 2016. május óta (1. diagram).

1. diagram – Tényleges várakozók számának alakulása (2016. május–2017. január – fő)

2017. január elején az eddigi legmagasabb várakozói létszámot mértük. A 28 985 fős várakozói létszám ezzel együtt belesimul abba a tendenciába, amely a várakozói számokra 2016 szeptembere óta jellemző. Jól látható, hogy 28 700-28 800 körül állt be a várakozók száma az elmúlt fél évben. Mivel a jelentő szolgáltatások 95%-a azokból a szolgáltatásokból kerül ki, amelyeknél leginkább jellemző a várakozók jelenléte, a tényleges várakozók száma csak minimálisan haladhatja meg ezt a létszámot a becsléseink szerint.

Várakozók számának alakulása és sorrendje az elmúlt hat hónapban (3. táblázat)

² A Taj azonosítóval nem rendelkezők esetén meglévő átfedéseket nem számolva, lévén ezt nem ismerjük.

**3. táblázat – A várakozók számának tendenciái és várakozók száma alapján felállított sorrendje³
2016. augusztus–2017. január**

ellátás altípus	aug.	szept.	okt.	nov.	dec.	2017. jan.
Idősek otthona	18 667	24 377	24 996	25 321	24 050	25 646
Pszichiátriai betegek otthona	2136	2862	2952	2864	2717	2746
Időskorúak gondozóháza	1607	2190	2309	2303	2179	2285
Fogyatékos személyek otthona	1264	1659	1619	1729	1745	1778
Hajléktalan személyek átmeneti szállása	619	792	959	935	964	881
Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás	602	676	0	700	711	649
Házi segítségnyújtás	567	612	0	563	554	528
Szenvedélybetegek otthona	294	493	410	406	433	410
Támogató szolgáltatás	94	96	0	58	234	113
Fogyatékos személyek ápoló-gondozó célú lakóotthona	169	260	234	236	201	247
Időskorúak nappali ellátása	115	213	178	189	190	201
Hajléktalanok otthona	185	173	176	188	180	192
Fogyatékos személyek nappali ellátása	151	182	160	157	179	190
Szociális étkeztetés	99	299	309	294	172	392
Támogatott lakhatás pszichiátriai betegek részére	7	122	124	119	122	189
Szenvedélybetegek részére nyújtott közösségi alapellátás	93	116	117	116	117	110
Támogatott lakhatás fogyatékos személyek részére	75	90	119	126	117	156
Fogyatékos személyek gondozóháza	102	75	63	63	85	72
Szenvedélybetegek nappali ellátása	64	73	71	75	85	65
Fogyatékos személyek rehabilitációs intézménye	79	71	71	62	62	61
Pszichiátriai betegek átmeneti otthona	70	72	69	66	60	74
Hajléktalan személyek rehabilitációs intézménye	34	35	37	47	48	67
Szenvedélybetegek rehabilitációs intézménye	24	58	55	46	46	46
Fogyatékos személyek rehabilitációs célú lakóotthona	23	32	39	34	33	32
Pszichiátriai betegek nappali ellátása	18	17	22	27	31	36
Pszichiátriai betegek részére nyújtott közösségi alapellátás	24	16	23	29	31	29
Pszichiátriai betegek rehabilitációs intézménye	6	20	23	21	21	21
Pszichiátriai betegek rehabilitációs célú lakóotthona	7	9	9	47	9	9
Támogatott lakhatás szenvedélybetegek részére	7	3	3	7	9	7
Szenvedélybetegek rehabilitációs célú lakóotthona	2	1	1	2	3	1
Szenvedélybetegek átmeneti otthona	14	14	14	16	1	19

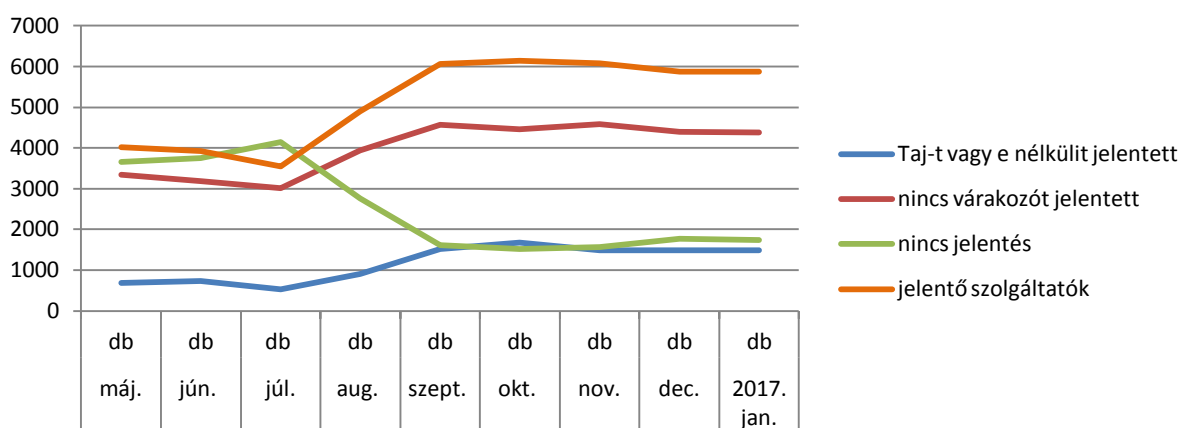
A várakozói számok egyértelműen rajzolják ki a várakozói rangsort. A havi várakozói számok többnyire csak szűk határok között mozognak, az állandóság inkább jellemzi a várakozók számát ellátási típus szerint.

³ Decembéri adatok alapján besorolva.

4. táblázat – Jelentések összesített jellemzői (2016. május–2017. január)

Jelentő szolgáltatók	máj. db	jún. db	júl. db	aug. db	szept. db	okt. db	nov. db	dec. db	2017. jan. db
Taj-t vagy e nélkülit jelentett	688	738	526	906	1517	1678	1485	1483	1488
nincs várakozót jelentett	3336	3193	3014	3947	4566	4455	4590	4397	4386
nincs jelentés	3658	3746	4152	2763	1615	1526	1572	1767	1737
összes szolgáltató⁴	7682	7677	7692	7616	7670	7659	7647	7647	7611
jelentő szolgáltatók	4024	3931	3540	4905	6055	6133	6075	5880	5874
jelentők aránya	52,4%	51,2%	46,0%	64,4%	78,9%	80,1%	79,4%	76,9%	77,2%

2. diagram – Jelentések idősoros alakulása diagramon 2016. május–2017. január

2016. szeptember az a hónap, ahol a jelentések jelenleg érvényes tendenciái kialakultak. Az így kialakult képet a következő jellemzőkkel írhatjuk le mostanáig.

- 1500 körül van azon szolgáltatók száma, amelyek rendszeresen Taj-azonosítóval vagy Taj-azonosító nélküli várakozókat jelentenek.
- 4400 körül van azon szolgáltatók száma, amelyek „nincs várakozó”-t jelölnek rendszeresen.
- 1600-1700 körüli azon szolgáltatók száma, amelyek nem jelentenek egy-egy hónapban.
- Ekképpen 78-80% körül alakul havonta a jelentő szolgáltatók száma.
- A 2016. októberi hónap után, amelyben eddig a legmagasabb jelentési hajlandóságot mértük, némileg visszaesett a jelentési kedv az elmúlt hónapokban.

Összefoglalás

1. Az egyik legfontosabb jellemzője a várakozói számoknak az állandóság. A szolgáltatások szinte mindegyike a rá jellemző ellátásra várók létszámaival is jellemezhető.
2. A szolgáltatásokra jellemző várakozói létszámok relatív állandó sorrendet, ezzel tendenciákat rajzolnak ki az ellátási típusok között.
3. Az idősellátás a legmeghatározóbb a várakozói létszámokban, mind összes várakozói számokat, mind ellátottakhoz viszonyított arányokat tekintve. Második helyen a pszichiátriai betegek otthonai, majd a fogyatékosok otthona, ezek után pedig a hajléktalan személyek átmene-ti szállása domináns az összes ellátotti létszámokra vetítve.
4. A várakozók nagy száma szinte kizárólag a szakosított ellátásokban jellemző.

⁴ A szociális szakosított és alapellátásban szolgáltatást nyújtók (családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás, falugondnoki és tanyagondnoki szolgáltatás, népkonyha, szenvedélybetegek alacsonyküszöbű ellátása, utcai szociális munka, nappali melegedő és éjjeli menedékhely kivételével). L. 1993. évi III. törvény 20. § (2a) pontja.